

גליון מורחב לרגל חג הפסח תשפ"א

נא להיזהר לא להניח את הגליון במקום שיש בו חמץ ככדי שיוכלו לקרוא הגליון גם באשך חג הפסח

אגרא דכלה

חג הפסח

יש להתבונן, בכל התורה נקרא שם החג הזה חג המצות ובפי ישראל קוראים אותו בשם חג הפסח, ולשמע אוזן שמענו אומרים בשם הרב הקדוש המפורסם בישראל בתורה ובקדושה כבוד שמו מו"ה לוי יצחק מבארדיטשוב זצוק"ל, דהנה כתיב בתורה ויאפו את הבצק אשר הוציאו ממצרים עגת מצות וגם צדה לא עשו להם, וכנסת ישראל קוראים את שם החג חג הפסח משבחים להקב"ה על שפסח על בתי בני ישראל וכו' בנגפו את מצרים ואת בתינו הציל, ע"כ דברי הקדוש זצוק"ל ודבריו ז"ל מתוקים לחיך:

יו"ט הראשון של פסח

וכן הוא בכל שנה ושנה, ביו"ט הראשון של פסח מאירין לישראל כל הדרגין והאורות העליונים, אבל הוא שלא על ידי מעשינו ונקרא תורת חסד וזה לא נשאר לנו בקיום, וצונו הש"י וספרתם לכם לעצמיכם להנאתכם ולטובתכם וסופרין יום אחר יום וניתוסף לנו בכל זמן מוחין אחרים, עד השתלמות שיעור קומה על ידי מעשינו ואז ראויים אנחנו לקבל התורה מפי הגבורה (מצד הדין) על ידי מעשינו:

וזהו שקראה התורה ליום טוב הראשון של פסח בשם שבת, דהחילוק הוא בין שבת ליום טוב, דבשבת כתיב קדש הוא לכם [שמות לא יד], רצ"ל הקודש העליון (מוחין דחכמה) נשפע אפילו שלא על ידי מעשינו, רק שהוא מתנה מאת הש"י לישראל עם קרובו, כמשארז"ל מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה [שבת י ע"ב], על

דבר המערכת

י"ד שחל להיות בערב שבת

בשנה זו שנה שחל בו ערב פסח בשבת, כאשר שונה ערב פסח זו מכל שנה ושנה, הן בביעור ושריפת החמץ שעל פי תקנת חז"ל מקדימים ביום, ובחמישי בערב אור ל"ג ניסן בודקין את החמץ, וביום י"ג שורפין ומבערין את החמץ, מודאים שהחמץ אכן נשרף וכבר לא ראוי אפילו למאכל כלב. אולם! ממשכים לאכול חמץ, גם לאחר שריפת חמץ משאירים חלות יפות וטעימות לכבוד שבת קודש, מתיישבים כל אחד לפי דרכו סביב שולחן השבת, עושים קידוש ובוצעים את הפת, חלות חמץ ממש, בליל שבת ובשבת בבוקר.

פוסקי הלכות מבררים את הענין וגם רבינו מבאר למה לא לאכול כזית מצה בשבת, כי עצם תקנת חז"ל לא לאכול מצות בערב פסח, מיסודו רק אחרי חצות היום וכו', ולכבוד שבת למה לא לאכול כזית מצה, ועוד רעיונות כאלו ואחרות, אולם הלכה למעשה נוהגים לאכול חמץ חלות ממש, ולעצם הענין מגיע למה נשתנה חלות אלו של שבת מחמץ שחייבים לבדוק אור ל"ג, ובשריפת חמץ וכו',

רבינו הקדוש בספרו בני יששכר מאמר י' מבאר לנו את הענין בדרך הרמו ובדרך הסוד שדווקא בשנה כזו שחל ארבעה עשר בשבת, להבין את משמעות ענין הפסח, משמעות ענין ביעור החמץ, האם כל המצוה הזו שעומלים עליו שבועות לבער את החמץ מכל מקום שהוא בחורין ובסדקין, האם הינו רק דבר המעשי, האם אכן רק זה מה שרצה הקב"ה במצוה הזו של חג הפסח להשבתת השאור והחמץ, האם כאן טמון יסוד החג הזה של הציאה ממצרים באכילת מצות ואי אכילת חמץ שבעת ימים, והרי ענין המצות שאפו להם בעת הציאה ממצרים כפי שנאמר בתורה וגם עוגות לא עשו להם כי גורשו ממצרים, מצה זו אנו אוכלים, על שלא הספיק בצקם להחמיץ עד שיצאו בני

ישראל ממצרים, אם כן מובן למה ביום הראשון, אבל למה שבעת ימים שאור השביעי היום בו נבקע הים ונעשה להם הנס הגדול בקריעת ים סוף. רבינו הק' פותח לנו את האור הטמון החג הזה, מכניס בנו את הניצנוץ הקטן שנבקע בימים האלו לאור גדול, הניצנוץ להתבונן ביסוד הדברים, ביסוד רצון הקב"ה במצוות האלו שאנו עומלים במשך כל התקופה שקודמת לפסח, בנקיונות באפיית המצות, בהכנות לחג שחם וחלילה לא ניכשל בחמץ כל שהוא, להתבוננות, להתבונן! לעצור לרגע ולחשוב!

בשבת, לרמז זה אין מבערין החמץ בשבת,
עכלה"ק.

ובזה אפשר להבין את הענין בשנה כזו שחל בו י"ד בשבת, אשר לקיים את ביעור ושריפת החמץ חייבים ביום י"ג כי ביום י"ד אי אפשר, ובעצם מהרגע שביעורו וביטולו את החמץ אלא לנו לאכול ולהתעסק בחמץ כמו ממש בכל שנה מעת ביעור ושריפת החמץ ביום י"ד, אולם נשאר לנו לקיים את מצוות השבת לאכול את סעודת שבת, ולכן מכיון שאת המצוה המעשית של ביעור החמץ קיימנו, אזי גם מה שאנו אוכלים חמץ ממש חלות לכבוד סעודת שבת, זה אינו נחשב לאכילת חמץ, אלא קיום מצות חז"ל של כזית חלה בכל סעודה בשבת, וקיום המצוה הזו אינו נחשב כחימוץ לצורך הפעולה בחול של ביטול ענין החמץ בנפש האדם אשר כבר קיימנו ביום י"ג, וההמשך שאוכלים את החלה בשבת לקיים המצוה, מכיון שיום השבת עצמה מבטל את השאור וחימוץ בגוף האדם, אזי אין סתירה בזה שכבר ביעורו את החמץ ביום י"ג לזה שאנו ממשיכים לאכול את החמץ לצורך קיום מצות סעודת שבת. זה בקיום המצוה אינו שייך חמץ שאור שהיא פועל יוצא מחמץ כשזה הופך למעשי גשמי, ולא כשמדובר בחלות שבת שהאכילה עצמה הינו קיום המצוה של שמירת וכיבוד השבת כמצוות חז"ל לחובת קיום מצות סעודת שבת.

ובהתבוננות דווקא בשבת זו, בשנה זו בענין ביעור החמץ ואכילת המצה לעומקה, נבין שהענין הטמון ביסוד המצוה של ביעור המחמץ, הינו בעצם טעם ויסוד המצוה, ולא רק לקיימה בפועל ממש בנקיון הבית בחורים ובסדקים ובאכילת מצה, אלא בהתבוננות ברצון הקב"ה להתבוננות בגדלותו יתברך בניסים הגדולים של היציאה ממצרים, ואז בהמשך בקריעת ים סוף, שכל זה היה מרצונו יתברך שיפורסם גדלותו וכוחו לכל באי עולם, כאשר ביציאת מצרים רק המצרים ראו את כוחו שאין עוד מלבדו אפס זולתו, ובהמשך במעמד קריעת ים סוף שמעו עמים ירגזון, כל העולם נחשף לנס הגדול שקרה לעם בני ישראל ולזה מקיימים את המצוה של השבתת השאור המרמז על ביטול שאר הישות מלבדו יתברך שמו, כמו שכותב רבינו: **הנה ככה תרמוז המצוה הזאת בכל שנה ושנה, והיא בחינה שרשית לכל השנה לבער המדות רעות ולבחור בטוב, הכל בשפיטת הדעת בצדק, דבר גדול דיבר לנו מרן האריז"ל הנהר ממשהו חמץ בפסח מובטח לו שלא יחטא כל השנה.** עכלה"ק.

ועל ידי אכילת המצה לשנן את האמונה לכל בית ישראל עד ליום השביעי בו נעשה הנס הגדול אשר אם נזכה לשנן את האמונה ולמען תספר באזני בנך וכן בנך נזכה בכוח השמירה ונקיון הדעת לאמונה הזכה והצרופה, נזכה בזכות זה לסעודת המשיח בניסן נגאלו ובניסן עתידין להיגאל בב"א.

א גוֹלֵן שֶׁבֶת אֵין א כְּשֶׁרִין פִּירְוֵי אֶלְכָן פֶּסַח
יְדִיכְסֵם פֶּחַס בְּיִמֵינוּ בַן אִנְה לֵאמֹה

ביום הראשון של פסח זה לא נשאר לקיום, שהוא כעין פעולת שבת שהיא שלא על ידי מעשיכם:

ולמה כזאת, להיות שהיא ממחרת השבת, הגם שכבר היה לכם שלמות המוחין

אכילת מצה

המשגיח בפרטים הוא על ידי [הוראת] האמונה הבאה לנו ברמז המצה כפי רמיזת המצה בפעולתה כנ"ל, על כן המצוה הזאת בחג הקדוש הלזה חג הפסח לשון פ"ה ס"ח כנודע מהאריז"ל [שעה"כ דרושי הפסח דרושים ג' ו'] מפני שעל ידי אכילת מצה בא הדבור לפה כנ"ל:

והוא הרמז בפעולת המצה כנ"ל שאין לה תועלת [תנועה] מעצמה לא תוסיף ולא תגרע מפעולת האומן, הנה צונו הש"י לאכלה במצוה בזמן חירותינו בזמן שנתוודע לכל כי הכל בחפץ הבורא ויכולתו והשגחתו, לא תוסיף ולא תגרע שום טבע ושום מעשה הטבעיית זולת בחפץ האומן היוצר כל הוא אלקינו, על כן קראו בזוהר שם מצה מיכלא דמהימנותא הבן הדבר:

הנה ע"י אמונה הלזו מחויבים אנחנו לבקש כל צרכינו בכל עת וזמן מהמשגיח והכל יכול, והנה תראה בזהר בשלח דף [ס"ב ע"ב] דר' ייסא סבא ור' אבא כד הוו מסדרו תכא קמייהו לא היו אוכלין עד שיתפללו על מזונם ואחר כך אכלו באמרם כבר נפקתא מבי מלכא אתייהב, וזהו שרמזו לחם עוני שעונין עליו דברים הרבה, כי על ידי הלחם הזה מיכלא דמהימנותא עונין על ידו דברים הרבה, היינו כל התפלות ובקשות לבקש רחמים מבעל היכולת

ומעתה תבין למה התורה האלקית קראה לחג הזה חג המצות ואנחנו קוראים אותו חג הפסח, כי הנה התורה היא תורת ד' תמימה קראה אותו חג המצות, שהוא פעולת הבורא ית"ש שנתן לנו המצוה הזאת בזמן ההוא החג הלזה ראשית צמיחת קרן ישראל להוראת אמונת אומן הנ"ל ברמיזת המצה כנ"ל, ועל ידי אמונה הלזו מחויבים אנחנו לדבר ולבקש כל צרכינו וענינינו מהבורא ית"ש כי לא נוסף במעשינו דבר רק בהשגחת היוצר כל, על כן אנחנו קוראים אותו חג הפסח פ"ה ס"ח כנ"ל, והבן:

בענין ספירת העומר

אשר כל הנהו מילי מעלייתא משנת חסידים מסכת אבות נלמדים ממעשה האבות אשר מבוארים בתורה, המשכיל יתבונן ע"כ שם המסכת אבות והתחלת המסכת משה קיבל תורה וכו', הבן:

אמר הקדוש המפורסם בישראל מורינו הר"ר פנחס מקארעץ זצוק"ל, איתא בכתבים [פע"ח שער ספירת העומר פ"ו] שיכין כל אחד בימי הספירה לתקן שורש נשמתו, כי עמ"ר בגימטריא י"ש, היא חכמה, יש מאין, והחכמה מאין תמצא [איוב כח יב], וכל אחד יש לו שורש בחכמה, ולכן אומרים בימי הספירה כל ישראל יש להם חלק וכו' לתקן נשמת כל אחד ולהעלות אותו, ובאמירת מסכת אבות גם כן היא כוונת כל הספירה עכ"ל, נראה לפרש, דהנה המוחין נקראו אבות כידוע לך [זוה"ק ח"ג רצ"א ע"א], ותבונן שמעשה אבות קדמו בתורה לסיפור נתינת התורה, הנה גם אנחנו עוסקים במסכת אבות קודם חג השבועות זמן מתן תורתנו, ובפרט לפי דרכנו

עוד אמר הקדוש הנ"ל, מה שנידון בין פסח לעצרת הוא יותר מראש השנה, רק שבראש השנה הוא מצד הגבורות ובימים הללו מצד החסידים עכ"ל, לדעתי הקלושה מובן הדבר, בראש השנה הוא סוד הדורמיטא שינה הסתלקות המוחין עד שמתעוררין על ידי השופר, ובימים האלה הוא בהיפך לטובה קבלת המוחין בכל יום כנודע להבאים בסוד י"י, והש"י יודע האמת:

(מספר בני יששכר - מאמרי חדש ניסן - מאמר יב)

ערב הפסח

אצל רבינו ה'בני יששכר' זיע"א

אני, ר' אלימלך מרידינק, הרבי ר' צבי אלימלך מדינוב, ועוד, והיינו אופים בשעה שנים עשרה ומחצה, והנה כשהלכנו לאפות המצות, ראינו שאין ר' צבי אלימלך מדינוב אתנו, ושלחנו לחפשו בבית המדרש, ומצאו אותו שיושב ולומד רמב"ם הלכות פסח, וסיים הדברי חיים זיע"ע, "ער האט זיך אויסגערבעט א גדול, או אונז חסידיים'לך".

לבסוף אחז בנו של הקריז'ער רב את ר' חיים יעקל'ע הנ"ל בידו, כרמז שילך משם ויעזוב את רבנו לבדו, ואמר לו שבאם זקיננו שואל "מה אתה עושה פה" זה סימן שאין רצונו שתהיה פה עתה, והוסיף: ראה אשר גם כעת אחרי שנים רבות הוא חושב מגדולת ה"בני יששכר" ואומר עליו שרק הוא נהיה גדול.

הרה"ק הקרריז רב, וכאשר ראה אותו, שאל אותו (הד"ח) מה אתה רוצה, וענה לו שבא עם שאלה, וכי'.

אחרי זה שאל הד"ח את נכדו ר' חיים יעקב הנ"ל, מה אתה עושה כעת אצל, וכי יש לך פנאי, והשיב מה יש לי לעשות, הלא אני אברך הסמוך על שולחן זקיני, אמר לו: בכל זאת, ערב פסח יש לכל אחד טרדות, ובאותו מעמד סיפר לו זקנו (הד"ח): כשהייתי אברך חגגתי חג הפסח בלובלין, בערב הפסח היה האדמו"ר ר' יצחק'ל (הרבי מלובלין) זיע"ע אופה מצות בשעה שלש ומחצה, והרבי מרופשיץ וחבורתו הגדולה הרב צבי מזידיטשוב זצ"ל ועוד, היו אופים בשעה אחת אחרי צות, ולנו האברכים היה חבורה לעצמינו,

הסיפור מובא בהגש"פ דברי חיים השלם: סיפר לי הרה"צ ר' יצחק'ל מריישא (בן הגה"צ ר' שלום אבד"ק קאמינקא) מה סיפר לו כבוד חותנו הגה"צ הרב מאילנאו ר' חיים יעקל'ע ז"ל, (חתן הרה"ק ר' משה אונגער ז"ל מצאנז חתן הדברי חיים מצאנז זיע"א).

ר' חיים יעקל'ע אחרי נשואיו היה סמוך על שולחן זקיננו הדברי חיים בצאנז, בערב פסח אחר הסעודה הלכו כל אנשי בית רבינו הדברי חיים לביתם לבער החמץ, ולהכין צרכי החג, ור' חיים יעקב הנ"ל שהיה צעיר ולא היה טרוד כל כך בהכנת החג, נשאר אצל זקיננו הד"ח, רבינו היה מעשן הפייפקע והיה בדביקות כדרכו בקודש, בינתיים בא לפניו נכדו של

כבר בהיותו ילד זכה לגילוי אליהו בפסח

ושאלו מדוע אין הוא בא הביתה בעוד כולם מחכים לו, בראות ר' פסח את צער בנו על אי בואו הביתה, קם ממקומו והחל ללכת בכיוון ביתו, יחד עם בנו.

בעברם ברחוב, חלפה לידם עגלה רתומה לסוסים, כשברכתיה ישב אדם שהשליך מידו ארנק מלא מעות, כשעברה העגלה לידם, ר' פסח אשר חשב שהארנק נפל מידו של הנוסע, הרימו וניסה לרוץ אחר העגלה בצעקו: ר' יהודי נפל לכם כסף.

אך באותו רגע החלה העגלה להגביר את מהירות מרוצתה, וכאשר ר' פסח רצה אף הוא להגדיל את מהירות ריצתו כדי להשיגה, החלה לדהור במהירות עוד יותר גדולה, אזי הרגיש ר' פסח כי לא דבר ריק הוא, וכאשר פתח את הארנק, מצא שם סכום שהיה שווה בדיוק למשכורת שהגיעה לו בעבור החורף, בתוספת מספר הזהובים שבעל הבית נקב כחוב המגיע לו, על חשבון הצדקה שנתן.

בליל הסדר באותה שנה, עת הילד צבי אלימלך פתח את הדלת בעת אמירת "שפוך חמתך" כאשר לפי המסורת בא אליהו הנביא לבתי ישראל, - הוא פרץ בקריאה: אבא, הנה האיש שישב על העגלה וזרק ממנה הכיס עם הכסף...

הצעתו, אלא שהוא אף נשאר חייב לבעל הבית חמשה זהובים, על חשבון נדבות אלה, ומכיון שלא היה בכיסו כסף לשלם חוב זה, עזב מיד את הבית במפח נפש כל עוד נשמתו בו, כשאף את בגדי השבת שלו השאיר שם כמשכון.

בבואו ליאווארניק, לא פנה לביתו, אלא הלך מיד לבית הכנסת, כי ידע שאשתו כבר מחכה ומצפה לבואו, בתקווה שיביא עמו מעט כסף לפרעון החובות שהצטברו בעת העדרו, על חשבון מצרכי בני משפחתו, ועתה כיצד יבוא לביתו כשאפילו פרוטה אחת אינה מצויה בכיסו, בהיכנסו לבית הכנסת מצא שם את בנו צבי אלימלך שסיים את תפילתו באותו שעה, בראותו את אביו, אף מיד הביתה כדי לבשר לאמו על בואו, בשמעה זאת, החלה אמו בהכנת ארוחת צהרים מיוחדת לכבודו ואף קנתה לחם טרי נוסף, באמרה לחנוני כי בעלה כבר הגיע והיא מקווה לפרוע עוד היום את חובותיה, לאחר שיבוא הביתה ויביא עמו כסף, והנה ארוחת הצהרים כבר מוכנה, אשתו ובניו של ר' פסח מסובים ליד השולחן כשהם מצפים בכליון עינים לבואו, אך ר' פסח בושש לבוא, בראות זאת בנו צבי אלימלך, אף לבית הכנסת

לחלק מהסיפור הזה ישנו כמה גרסאות ונביא לכאן גירסה אחת כפי שסיפר הרבי מקומרנא זצוק"ל:

אביו של רבינו הבני יששכר ר' פסח, היה לו שדה ממנה התפרנס, כאשר פעם היתה שנת בצורת, נסע לכפר אחר, על מנת להיות שם מלמד לזמן החורף, בכדי לא לבזבז פרוטה שלא לצורך, היה חוזר לביתו רק לעתים רחוקות, בעל הבית אצלו עסק כמלמד לבניו, היה רע לב וצר עין, עניים שדרכו על מפתן ביתו לא זכו למתת ידו והיו עוזבים אותו בבושת פנים, דבר זה חרה מאוד לר' פסח, רחמיו נכמרו על העניים שהיו חוזרים על עקבם, ללא קבלת פרוטה אחת, על כן הציע לבעל הבית שיתן צדקה לעניים על חשבוננו הוא, על ידי ניכויים של הסכומים שיתן לעניים ממשכורתו המגיעה לו כמלמד, בעל הבית הסכים להצעה נדיבה זו, כאשר קרבה שבת הגדול, ור' פסח התכונן לשוב לביתו לקראת חג הפסח, בקש מבעל הבית את משכורתו לתקופת החורף, אך מה גדלה היתה אכזבתו, כאשר הלה הגיש לו חשבון, לפיו לא רק שלא מגיע לו כל פרוטה ממשכורתו, לאחר שהיא נוכתה כולה על חשבון הצדקה לעניים - כפי

ביום ה' י"ט ניסן חל יום ההילולא של הרה"ק ר' שלמה יודא לייב מלענטשא זיע"א

השולחן אצל רבנו, שהרה"ק ר' שלמה לייב חלק את נעליו, עלה על השולחן ורקד עליו, רבנו אשר ישב ליד השולחן ראה זאת ולא אמר מאומה, כה גדול וקדוש הוא היה בעיני רבנו, כיצד אפשר איפוא לרדפו,

רבי שלמה לייב היה תלמידם של הרבי ר' מענדלי וה"חווה" מלובלין, בהסתופפו בצל רבותיו הקדושים, שררו יחסי ידידות עמוקים בינו לבין שאר התלמידים של מצוקי ארץ אלו, ובתוכם הרבי נפתלי מרופשיץ זיע"ע

וכך היה כמה וכמה סיפורים שרבינו הבני יששכר הכניע את החברים והתלמידים, שלא צדקו בדרכם ברדפם את ר' שלמה לייב, וכך אמר רבינו אחרי פטירת הרבי מרופשיץ, שלפני פטירתו "הודה לי הזקן (רבי נפתלי)

שצדקתי", וכוונתו היתה לעמדתו בענין רבי שלמה לייב מלענטשא זיע"א.

מתולדותיו

הרה"ק רבי שלמה לייב מלענטשא זיע"ע נולד בשנת תקל"ח בר"ישא, לאביו רבי ברוך שהיה גדול ונסתר. היה מגדולי התלמידים של החווה הק' מלובלין ושל הרה"ק מרימנוב והיהודי הק' מפרשיסחא.

נהג עדתו בביקאוווסק, ראזוודוב, ולענטשא.

בנו רבי יהושע מאוסטרובא בעל תולדות אדם חותנו של רבי יעקב יצחק מביאלא. בנו רבי אברהם חותנו של הדברי שמואל מסלונים. בתו הרבנית אסתר רבי משה לייב קליגסבערג. בתו ליבא אשת רבי לייבוש מלענטשא.

רבינו הבני יששכר ואחרים, ברם עם פטירת רבותיהם אלה, גבהו הרים בין ר' שלמה לייב לבין חלק מעמיתיו ותלמידיהם, בראשם של אלה שפרשו מרבי שלמה לייב מלענטשא לחמו בתוקף ודרשו כי אף אחרים ילכו

בעקבותיהם, ניצב רבי נפתלי מרופשיץ, הרקע למחלוקת אפוף מסתורין, נוסף לסבות המשוערות בוודאי נעוץ שורש הדבר גם בענינים נשגבים ונעלים, על כל פנים ברור כי אף רבי נפתלי ורעיו לא ערערו חלילה על גדולתו ולא פקפקו בקדושתו.

לפי נוסחה אחרת, היתה דווקא ההכרה במעלותיו, הסיבה למחלוקת נגדו, וכך אמר רבי נפתלי בנוגע לרבי שלמה לייב מלענטשא: אם יעבור יום מבלי שאתקוטט עמו, חוששני שמא ילקח מהעולם הזה, כי בעולם העליון יש הטוענים כי הוא כבר הגיע לשלימות ואין לו יותר צורך להיות בעולם הזה.

על כן קטרג עליו רבי נפתלי כדי להראות כי עדיין לא השלים את עצמו ובזכות זה חי עוד כמה שנים.

אולם רבינו הבני יששכר הגן על רבי שלמה לייב אצל התלמידים והחברים בכל עידן בו דברו עליו, ואף הם ניסו לצרף את רבינו הבני יששכר לצדם שגם הוא ירדוף את ר' שלמה לייב, והוא ענה להם, וכי כיצד נוכל לרדפו כשזוכרני את הערצה של רבינו הרבי ר' מענדלי מרימנוב לרבי שלמה לייב, כאשר היינו מסובים ליד שולחנו הטהור של רבנו, ישבנו באימה ויראה עד כי מרוב פחד יראנו להגביה את עינינו למעלה, לעומת זאת אירע פעם, בעת עריכת

צלם אלוקים בשלימות

פעם אחת אמר היהודי הקדוש להרב הקדוש רבי קלמן מקראקא בעל המאור ושמשי, שיש אצלו אחד שיש לו את כל הצלם אלוקים בשלימות גמור. ותמה על זה הרב הקדוש רבי קלמן זצ"ל, ולקח נר בידו והלך לבית המדרש של היהודי הקדוש, והביט בכל אחד ואחד וחזר ובא אל היהודי הקדוש ואמר שלא מצא איש כזה בבית המדרש, והשיב לו היהודי הקדוש שבודאי לא חיפש עוד אחורי התנור, ואמר לו הרב הקדוש רבי קלמן שבאמת עדיין לא חיפש שם, והלך אחר כך הרב הקדוש רבי קלמן עם הנר וחיפש שם אחורי התנור, ומצא שם את הרב הקדוש רבי שלמה לייב מלענטשא, והביט בו הרב הקדוש רבי קלמן בפניו עם הנר ונענע בראשו ואמר אמת אמת.

(קרני ראם זכותא דאברהם עמ' קמ"ב)

אזנים כריתי לי

מילדותו היה הרה"ק רבי שלמה לייב מלענטשא

מלאכים מקנאים בו

פעם ביקש הרה"ק מלענטשנא מזוג' הרבנית שתיסע לדינוב, אל הרה"ק רבי יהושע מדינוב, (שבית דינו ישב הרה"ק בעל הבני יששכר זי"ע, שאף החשיבוהו כאחד מרביותיו) ותושיט לו קוויטל שבו ייכתב שבעלה אינו נוהג בדרך הישר, ולא תגלה מיהו בעלה. כשקרא הרה"ק מדינוב את הקוויטל, נזעק ואמר, הלא בעלך מאיר בתורתו בכל העולמות. שאלתו הרבנית, אם כן, מדוע הרב מראפשיץ רודף אותך? השיב לה, מלאכים ושרפים מקנאים בבעלך, ומחלוקותו של הרב מראפשיץ היא הגנה מקנאתם.

(יחיד בדורו, בעלזא, פרק כ"ד אות קט)

מארח האושפזין

הרה"ק ר' שלמה לייב היה נחשב בין גדולי הדור וצדיקו, הרה"ק ר' חנוך העניך מאלכסנדר זי"ע סיפר, כי בהיותו אברך היה פעם בסוכות בבית מדרשו של רבו הרבי ר' בונם מפשיסחא זי"ע, אמר לו הרבי: "אם רוצה אתה לראות את האושפזין, לך לסוכתו של רבי שלמה לייב", הלכתי לסוכתו, אך רבי שלמה לייב התמהמה חיכיתי עד שפקעה סבלנותי וחזרתי במהירות לשלחנו של הרבי ר' בונם, שכן לא חפצתי להפסיד בשני המקומות, כשראני הרבי ר' בונם אמר לי: "לא היתה לך סבלנות להמתין, לאחר שהלכת באו האושפזין..." הרבי ר' העניך היה רגיל לספר מעשה זה בכל שנה ושנה בחג הסוכות, והיה מוסיף על כך: "לאברך אסור להיות חריף מדי".

(בדרכי ווארשא האבלות עמ' 225)

גדולים דברי הצדיקים

בעת שהייתי אני רב בק"ק וולאדווי, היה אדמו"ר הרבי הקדוש מקאצק נבג"מ על שבת חזון סיפר לי מעשה השיה סמוך לק"ק קאצק. בין קאצק ובין לענטשנא היה אחד מחזיק שם ריחיים גדולה, וישב שם כמה שנים והצליח בבנים ובנות והלך בדרך הישר, ורצה האדון שיוסיף לו שכרו ואם לאו יגרשו משם ונסע ללענטשנא, והשיב לו שלא יוסיף אף פרוטה אחת ואפי' יגרשו משם יסע וידור בעיר אחרת וכן עשה. ויה כי קרב הזמן ונסע פעם שנית ושלישית ולא ענה אותו דבר. ויהי כאשר אץ עליו האדון מאוד ונסע אלי

זי"ע נשמר מלשמוע דברים בטלים ומכש"כ דברים אחריו ח"ו, והיה דר עם חייט אחד ביחד ולא בא לביתו רק בעת שישינו כולם כבר, ופ"א אירע שסגרו הביהמ"ד מפני איזו טעם והוכרח לבוא לביתו, ויהי כאשר קרב אל ביתו וראה שהחייט ישב במלאכתו עם נעריו כדרכו, ומדברים דברי נבלים כדרכם, ולא הלך אל ביתו מפני כך, ועמד בחוץ והלך אנה ואנה כי היה קור גדול מאוד מאוד, ועד שכמעט יצתה נשמתו ושכב ארצה מחלישות כוחו, ובכל זאת לא הלך שלא ישמע דברים בטילים. וכיון ששכב ארצה נעשה לו שינוי ונס שנכבה הנר והוכרחו לילך לישון ואז הלך לביתו, ומאז והלאה אזנים כריתי לי לשמוע מרחוק מה שמתחשים, כן שמעתי מפיו הקדוש.

(רמתים צופים להר"ש משינאווא, אות כד)

מלאך הוא

כאשר הגיע רבי אהרן מנחם מנדל מראדזמין למצוות התארס עם בתו של האדמו"ר הרה"ק רבי יעקב יצחק רבינוביץ מביאלה שהיה חתנו של האדמו"ר המפורסם רבי יהושע מאוסטרובה בן הרה"ק רבי שלמה לייב מלענטשנא. וסיפר רבי יעקב ארי' מראדזמין כי עוד לפני שנים רבות הציעו לו להשתדך עם רבי שלמה לייב מלענטשנא, והוא הלך להתייעץ עם רבי יצחק מווארקי, ואמר לו רבי יצחק, "אתה עני והוא מלאך שאינו זקוק לכסף, והזוג יסבול מזה". ואכן לא נהיה מן השידוך. ואם לא זכיתי להשתדך עם אותו צדיק, זכיתי להשתדך עם צדיק בן צדיק, ואם לא זכיתי להשתדך עם אותו קדוש, זכיתי להשתדך עם קדוש בן קדוש.

(בדרכי ווארשא האבלות עמ' 296)

ראות פניך

בעת שהגיע האדמו"ר רבי יהושע מאוסטרובא בצעירותו לקאצק לשמחת ברית מילה, נתן לו האדמו"ר מקאצק ברכת שלום, ואמר לו ראות פניך לא פללתי והנה הראה אותי אלוקים גם את זרעך. אני מאד רציתי לפגוש את אביך ולא אסתייע לי מילתא, וחבל שכן אילו הייתי פוגשו הייתי נראה אחרת. כאשר נפרד ממנו אמר הרבי מקאצק לאנשים שעמדו סביבו, האברך הזה הוא היום מהמנהיגים היפים ביותר.

(בדרכי פולין האבלות עמ' 184)

פעם אחת היה הרה"ק ר' שלמה לייב מלענטשנא זצ"ל שובת בק"ק שינאווי שבא על ברית מילה ששלחו אחריו, שכן היה דרכו בקודש ועמד אצלי, והנה ביום א' נתנו לפניו יי"ש ופת מתוק כנהוג, והנה הסתכל בהפת הנ"ל פעמים רבות והרחיקה מאתו, ונתנו לו איזה מרקחת וכל העולם תמהו בזה כי הפת הנ"ל היה יפה מאד, ואני ידעתי כי לא דבר ריק היא, ושאלתי לב"ב מהיכן היה להם הפת הנ"ל, ואמרו לי שהיה חתונה בעיר, ושלח הבעל חתונה הלעקיך הזה, ואז הבנתי הדברים, כי מעולם לא רצה ליהנות כל שהוא מסעודת חתונה, שהיה נזהר במאמר כל הנהנה מסעודת חתן וכו' מאוד מאוד, והוא הרגיש בו ברוה"ק שלו, לכך לא רצה ליהנות ממנו.

(רמתים צופים אליהו זוטא פרק כ אות לג)

כבוד התורה

פעם כאשר נכנס רבי שמואל משינאווא לרבו רבי שלמה לייב, יצא רבו לקראתו ואמר לו, גיי, גיי, איך בין שוין מוחל, (לך, לך, אני כבר מוחל). רבי שמואל יצא במפח נפש. כעבור שעה קלה שלח רבינו לקרוא לו, ואמר לו כי לא התכוון אליו אלא לנשמתו של אותו תלמיד שנתלווה אליו בעת כניסתו לחדר. וסיפר לו רבינו פרשה שאירע בימי נעוריו בעת שלמד בבית מדרשו של הרבי מנחם מענדל מרימנוב, הרבי שלח לבית המדרש לשאול פירוש על תוספות מסויים, כל החבורה עיינה בתוספות, וכל אחד הביע את דעתו, גם אני - מספר רבינו - אמרתי סברתי בפירוש התוספות, ואחד התלמידים בשמעו פירושי מיהר ונכנס לרבי ואמר לו את פירושי בשם עצמו. הפירוש הוטב בעיני הרבי ותלמיד זה - ממשיך רבינו לספר - נמצא כבר שלש עשרה שנה בעולם האמת, ועומד בפתחו של גן עדן בלי שום חטא חוץ מאותו פגיעה בכבודי שלא אמר דבר בשם אומרו. וסיים רבינו, בשעה שנכנסת אלי נתלווה אליך גם נשמתו של אותו תלמיד, הודעתי לו שהנני מוחל לו במחילה גמורה, והנשמה באה על תיקונו.

(רמתים צופים להר"ש שינאווער)

לקאצק וסיפר את כל המאורע, ואמרתי לו להוסיף להאדון כדבריו ואל ידחה ממקומו. ובשמעו דברי תומ"י רץ ליתן והוסיף ונשאר על מקומו בשלום. והיה באיזה ימים הלכה זוגתו מביתה לחוץ ונחלשה על כל חושיה ידיה ורגליה והדיבור, והיה צעקה גדולה מאוד כי טפלא תלוי בה, והיה היתה עקרת הבית ותיכף נסע ללענטשנא ולא נתן הרב הנ"ל רשות להם לבוא לפניו בשום אופן. אז אמרו להמשרתים שהם אינם חייבים בזה רק שהרבי מקאצק עפ"י ציווי שלו עשה זאת, ואח"כ הלכו לפניו אמר בזה"ל ה' הושיעה, והושיע לה השי"ת מיד ונתרפאה. ואפשר שיכול להיות איזה קפידא בינינו, אבל אני אגיד לך המעשה. כשבא הכפרי הנ"ל לפני וסיפר המעשה אלי וגם מה שהשיב לו הרבי מלענטשנא, הבנתי וידעתי כוונתו שראה בחמתו אשר לא טוב שישאר שם, והשי"ת סיבב זו הסיבה כדי להציל אותו וב"ב לכן לא יוסיף. כ"ז הבנתי בטוב, אעפ"כ לא כן אחי, כי ידעתי את מעמדו ומצבו ומטופל גדול הוא, היה סברתי שזה יותר סכנה לכל ב"ב וילדים כאשר יעקר משם ובחרתי בזו, ואין זה סתירת דבירו ח"ו שעפ"י דעתי היה זה יותר זכנה. כ"ז שמעתי מאדמו"ר הקדוש מקאצק זל"ה זי"ע ועכי"א, ורשמתי זה כדי לראות היאך גדול דברי צדיק בעיני חבירו ולהוציא מדעת השוטים וד"ל.

(רמתים צופים, להר"ש משינאווא אות ז)

בשבת אין אומרים א גוטע נאכט

פעם שבת הרה"ק רבי יצחק מווארקא זי"ע אצל הרה"ק מלענטשנא זי"ע, ובליל שבת רצה רבי שלמה לייב לילך להרב מוהר"י לאכסניא שלו, ושמע ר"י מזה ובא לפניו, ואמר לו א גוט שבת, והשיב לו מה שאין אנו אומרים בליל שבת, א גוטע נאכט כמו בחול, מפני שבשבת אין לילה כלל כי כולו אור ע"כ. ואמר הר"י כי כדאי לילך מאה פרסאות כדי לשמוע דבר זה.

(רמתים צופים אות כג)

כל הנהנה מסעודת חתן

(נערך ע"י הרה"ח ר' משה אהרן אויש שליט"א)

מהנעשה בחצרות קדשינו

מוסדות 'בני יששכר' בדינוב

בנין 'בית צבי ופייגא' נדבת בנם

הרב ר' אליעזר קעסטנבוים ובנו ר' יואל שליט"א

המשפיע הרה"ח ר' יוסף הערש וויינשטוק שליט"א, ולמעלה בחדר האוכל הקטן אכלו קבוצה בראשות הרה"ח ר' משה לאנדאו שליט"א מיאמפל עם חבורה מתלמידי הישיבה, כל קבוצה וקבוצה קבלו את כל אשר יכלו רק לדמיין למאכלים משובחים מהחל ועד כלה, יין בשפע, חלות טעימות, כמה סוגי דגים, סלטים שונים, ובהמשך למרק וכל מנהגי השבת, צנון ושקדי מרק אטריות ושועית (בובעס) ובהמשך לבשר בקר ועופות קוגל פערפיל וצומות פירות וקומפוט ושאר מאכלים לעונג שבת כדבעי.

ועם החלק הזה של המאכלים היה בשפע ומלא טעם, אזי בוודאי שחלק השירות ותשבחות היה בצורה שקשה להעלות עלי כתב, שירה בדבקות ובנעימות כל הציבור ביחד כאיש אחד בלב אחד, וכמה פעמים יצאו בריקוד ובהתלהבות דקדושה, וכך עד השעות המאוחרות של הלילה כאשר הציבור כולו נשאר לשירה עד קרוב לשעה 2 לפנות בוקר, אז התפזרו לשינה בשבת, לכוחות ליום השבת.

בשעה היעודה בשעה 9 בבוקר התפללו תפילת שחרית ואז נערך קידוש מיוחד לכבוד רבינו בעל הנועם אלימלך, ולאחר הפסקה קלה אחרי שהצוות הכינו את שולחן השבת כנאה וכיאה נטלו ידיים לסעודת שבת, עם מיטב המאכלים דגים וסלטים, ובהמשך ביצים, רגל קרושה, ובשר מעושן והטשולנט, פירות וכו' והיה במשך כל היום פינה מיוחדת עם פירות ועוגות ומשקאות קלים בנוסף לקפה ותה במשך כל יום השבת. לאחר תפילת מנחה הוכן סעודה שלישית ברוב פאר והדר, וישבו כל הציבור בשירי התעוררות ונאמרו דברי תורה מפי הרבנים, ולאחריו התפללו ערבית ורוב הציבור עלה ביחד לציון רבינו לאמירת ויתן לך ואמרת תהלים ובקשות ולאחריו נערך מלווה מלכה ורוב הציבור המשך בדרכו לשדות התעופה חלק לקראקוב או לווארשא לחזרה לביתם בשטו"מ מלאים ישועות וטעונים ברכות והשפעות בכוח הצדיקים הקדושים.

בימים שלאחר ההילולא המשך הציבור להגיע גם כאלו אשר לא זכו להגיע ממש ליום ההילולא אולם שמעו אשר הדרך פתוחה לאלו החפצים באמת בכך, ואכן הגיעו במשך שבוע שלאחר ההילולא עוד יהודים, וכאשר המקומות האחרים היו סגורים שהו כולם בדינוב לאש"ל.

גם בשבוע האחרון בחודש ניסן עוד הגיעו יהודים לדינוב. וכעת בערב חג הפסח סוגרים אנו את האכסניה של כלל ישראל בדינוב. ובעז"ה מיד לאחר הפסח המקום יפתח שוב לטובת כלל ישראל, הן לציבור שיגיע מיד לאחר הפסח להילולת הרה"ק מצאנז החל ביום רביעי כ"ה ניסן, וכאלו אשר ישארו גם לשבת לאחר ההילולא בדינוב, והן להילולת הרה"ק רבי ישעיה מקראסטיר שחל ביום ה' ג אייר אשר נקווה שיהא הונגריה ופולין פתוחה גם לאנשי ארץ ישראל החפצים להגיע, (אפשר לעשות דרכיו אישורים להגיע להונגריה) ובעז"ה נעשה כל מאמץ להפעלת המקומות שיוכלו אחבני" להגיע ולשהות במקומות האלו גם בימות החול וגם בשבתות, במחירים השווים לכל נפש, לכבוד הצדיקים.

לפרטים אודות השבתות הנסיעות והאישורים המיוחדים לאירופה, לפנות לאימייל 9936099d@gmail.com

כמו"כ אנו מארגנים כמה נסיעות לאחרי הפסח ע"מ להגיע לפולין והונגריה, המעוניינים בכך יפנו אלינו דרך האימייל לקבלת פרטים.

לאחר כמה שבועות של שהות בדינוב ממחרת חג הפורים, ועד לקראת חג הפסח, בו זכינו לארח במקום מאות יהודים בכל התקופה הזו, החל מיום יט אדר יום הילולת הרבי ר' דוד מדינוב זצוק"ל אשר הגיעו כמה קבוצות לדינוב ליום ההילולא, ונערך סעודה מיוחדת לכבוד בעל ההילולא, ונמשך מיד לאחר מכן עם מאות האורחים שהגיעו ליום הילולת הרבי ר' אלימלך זצוק"ל, אשר למרות הקשיים הרבים הגיעו קרוב לאלף איש להילולת בעל הנועם אלימלך ברובם יהודים הגרים בארצות הברית אשר התאפשר להם להגיע לאירופה עם סידור אישורים מיוחדים בעיקר דרך מדינת הונגריה שפתחה את האפשרות הזאת להגשת בקשה לאישור כניסה למדינת הונגריה לאלו המגישים באופן חוקי דרך מוסד הונגרי המבקש את הכניסה של האורחים, וכל מי שפנה דרך אנשי המקצוע קיבל את האישור (בתשלום) וב"ה שכל מי שבאמת רצה הצליח להגיע, כאשר הגבול היבשתי בין הונגריה סלובקיה ופולין היה פתוח לכל מי שהיה איתו בדיקת קורונה שלישית בתוקף.

עקב המגבלות וצמצום הטיסות והאפשרויות הגיעו כבר היהודים לפולין כבר ביום רביעי, וגם אלו שהזמינו לשהות שבת בדינוב, כבר הגיעו מיום רביעי, ובמוסדותינו נערכו מועד מועד לספק לאורחים הרבים ארוחות רבות, גם בעזרת היהודים שהביאו איתם מארה"ב מצרכים שונים שנוכל לתת לאורחים כגון סוגי גבינה יוגורט וכדו',

בדינוב עבדו מסביב לשעון לאפות עוגות וחלות וכל הנצרך לימים אלו ובפרט לשבת ההילולא בו נרשמו מעל מאתיים יהודים, ואשר המקום התמלא עד אפס מקום ואפילו הדירות שנבנו לאחרונה לשימוש הקהילה המתפתחת במקום, גם הופנו לצורך האורחים שבאו לשבת ההילולא בדינוב.

למרות שהיה קשה עד בלתי אפשרי להביא צוות מארצינו הקדושה כמו שאנחנו רגילים בימים כתיקונם בכל זמן ובפרט בשבת ובימים עמוסים מאין אלו ואשר נראה היה שלא נוכל לעמוד בעומס, ובחסידי השי"ת ראינו רחמים וחסדים ועזרני השי"ת בכוח וזכות הצדיקים שהכל עבר בשלום ובשלווה ללא שום הפרעות וקשיים, וב"ה שזכינו להסב נחת ועונג למאות האורחים שכל אחד גם אלו שלא זכו לקבל חדר פרטי של שנים או שלושה אנשים ואפילו בחדרים גדולים יותר יצאו מאושרים ושמחים לאחר שבת ימים מרוממים בדינוב עם כל השפע והטוב בזכות וכוח הצדיקים.

קשה לתאר ולרדת לפרטי פרטים של השעות המופלאות של שבת מרוממת כזו בדינוב, החל מארוחת טועמיה ברוב פעם ופאר, ממיטב המאכלים הנהוגים כמסורת בתפוצות ישראל אשר טועמיה חיים זכו, כל סוגי הקוגלאך, הן הפרווה והן הבשרי, אשר יוכל כל אחד לבחור בכל מאכל פרווה או בשרי, ולצידו מאכל הכנפיים בער"ש, הנהוג בכמה קהילות, בשר מעושן וכדו' או דגים מעושנים, וכמובן המקוה החם בדינוב, והכנה לשבת, ובשעה היעודה עוד בטרם נכנס השבת התמלאה כל בית המדרש הגדול בלומדיה כהכנה לשבת בדינוב.

כל הציבור התפלל ביחד במנין גדול, בהתרוממות והתעוררות, ולאחריו רוב הציבור אכל בחדר האוכל הגדול, שם נכנסו כמאה וחמישים יהודים, ובחדר האוכל הקטן עוד קבוצה של כשלושים וחמש איש בראשות

לידידי בית דינוב ע"ש רבינו קדוש ישראל ה"בני יששכר" זיע"א

בפרוט חג הפסח, חג השאולה, אשר בזכות ליל הסדר נשאל בעז"ה בקרוב, צדיקים
הקדושים לא דברו בליל הסדר מהשאלות אלא רק מהשאולה, הלילה הזה כולו שבח והודאה
להשי"ת על כל הטוב אשר חמלנו,

אשר גאלנו וגאל את אבותינו ממצרים, והגיענו הלילה הזה לאכל בו מצה ומרור.

נתמקד הלילה רק בשיר ושבח, הלא והודאה להשי"ת אשר זוכים אנו כל אחד לשהת בחיק
משפחתו מסובים סביב שולחן עורק עם כל טוב וטוב, ובזכות
ההודאה להשי"ת על הצרכי, בודאי הקב"ה ירצה להשפיע ולהיטיב
לנו על הצעידה..

בן ה' אלקינו ואלקי אבותינו, יגיענו למועדים
ולרגלים אחרים הבאים לקראתנו לשלום, שמחים
בבנין עירך, וששים בעבודתך, ונאכל שם מן
הזבחים ומן הפסחים ונאמר לפנינו שירה חדשה
הללויה:

א פריילאכן כשר'ן פסח

ידידכם
פנחס בנימין
פלאם

בית המדרש דינוב
רחוב יצחק בלזר 17 ירושלים

זמנים לחג הפסח

שחרית ביום א' דחג הפסח בשעה 10.15

שחרית ביום שביעי של פסח בשעה 9.30

מסיבת חג הפסח לחברי קהילתנו

ביום ד' ליל ג' דחווה"מ

ליל הילולת הרה"ק רבי אהרן מקארלין זיע"א
והרה"ק רבי שלמה יודא לייב מלענטשא זיע"א
בשעה 9.00 בערב

שירות ותשבחות לשביעי של פסח ולכבוד שבת

בליל שבת קודש שביעי של פסח בשעה 11.00

מוסדות בני יששכר בית המדרש דינוב ירושלים

בשם כל קהל עדותינו ידידי וחברי קהילת דינוב
מברכים אנו בברכת חג פסח כשר ושמח
את מע"כ חברינו היקר העומד לימין חברי קהילתנו בכל עת ועונה ה"ה

הר"ר משה שכטר שליט"א

ראה"ק דקהילת דינוב בני ברק

ואת ידידו הטוב מר רמי לוי הי"ו

על התאמצותם הרבה למען סידור חלוקת "קמחא דפסחא" לחברי קהילת
דינוב ולעוד משפחות ברוכות ילדים, למען יוכלו לחגוג את חג הפסח כנאה
וכיאות, בזכות זה יזכו לנחת והרחבה בכל מעשי ידיו ויזכה להרחבת גבולי
הקדושה ולהרים קרן בית דינוב ורצונו וחפצו לבנין בית המדרש קבוע לכבוד
רבינו בעיר בני ברק

וגוי בקרוב

בכל ליל שישי בשעה 10.00 מתקיים שיעור בספר 'אגרא דכלה' בבית המדרש דינוב רחוב בלזר 17 שכונת בית ישראל
זמן התפילה בשב"ק בשעה 9:45 בדיוק - בבית מדרשינו לא מדברים בשעת התפילה וקריאת התורה

גליון יוצא לאור ע"י מוסדות 'בני יששכר' בית המדרש דינוב, רחוב בלזר 17 ירושלים | הערות אפשר לשלוח לת.ד. 5495 ירושלים
או באימייל: info@moreshet.pl | המעוניינים לקבלת העלון באימייל, ישלחו בקשה לאימייל הנ"ל.
Design. לרר